

Ainley a Fraillon 2011). Šetření ICCS navazuje na dřívější testování se stejným zaměřením z roku 1999, přičemž uvádí zájem o následující dílčí témata (Schulz, Ainley a Fraillon 2011):

- rozdíly mezi zeměmi týkající se znalostí, vnímání a zájmu o problematiku občanských kompetencí včetně hodnocení významu dílčích vysvětlujících faktorů,
- změny ve vývoji za období let 1999 a 2009.

Poznamenejme, že v rámci sledovaných základních gramotností má šetření ICCS nejbližší k sociální gramotnosti. Mezinárodní šetření ICCS se zaměřuje na cílovou skupinu žáků v 8. roce studia, přičemž v roce 2009 se šetření zúčastnilo 38 zemí světa. Následující charakteristika metodiky ICCS vychází výhradně z technické zprávy ICCS (viz Schulz, Ainley a Fraillon 2011). S ohledem na tuto skutečnost jsou v dalším textu vynechány odkazy na zdroj informací.

1. *Tvorba výběrového souboru testovaných žáků*

Metodika mezinárodního šetření ICCS se ve svém obsahu jen minimálně odlišuje od metodik PISA a PIRLS/TIMSS. Tvorba výběrového souboru testovaných žáků více méně odpovídá metodice šetření PIRLS/TIMSS. Takto je aplikován dvoufázový stratifikovaný výběr s respektováním následujících principů:

- Cílovou skupinou šetření ICCS jsou žáci v 8. roce studia a učitelé s tím, že některé specifické skupiny žáků (např. mentálně postižení, žáci jiného jazykového původu) jsou ze základního souboru vynechány.
- Metodika šetření ICCS je primárně založena na vytvoření výběrového souboru minimálně 150 škol pro každou zemi. Aplikován je v tomto ohledu stratifikovaný náhodný výběr s využitím explicitní i implicitní stratifikace. Pro explicitní stratifikaci jsou nejčastěji využity proměnné územní lokalizace školy respektive typu a velikosti školy. Náhodný výběr pak respektuje proporční pravděpodobnost výběru školy vzhledem k jejímu počtu žáků v 8. roce studia.
- V rámci výběrového souboru 150 škol je následně vytvořen seznam tříd, na nichž je proveden náhodný výběr zohledňující pravděpodobnost výběru proporčně k počtu žáků, a to tak, aby se šetření ICCS účastnilo minimálně 3 000 žáků každé země (tj. předpoklad 150 vybraných tříd). Poznamenejme, že třídy o malém počtu žáků jsou shlukovány s vytvořením jakéhosi druhu fiktivní třídy. Učitelé jsou náhodně vybíráni ze seznamu všech učitelů tak, aby jejich celkový počet byl dán patnáctinásobkem počtu škol.

Poznamenejme, že šetření ICCS klade důraz na co nejširší pokrytí populace žáků cílové skupiny šetření pro naplnění principu reprezentativnosti. Za tímto účelem je využívána myšlenka náhradní školy, tj. školy bezprostředně před a bezprostředně za vybranou školu v pořadí škol stejné straty. Dále poznamenejme, že při utváření výběrového souboru škol pro šetření je vybíráno více škol, z nichž část je využita pro pilotáž a zbytek pro hlavní testování. Motivem tohoto kroku je opětovně snaha zvyšovat míru pokrytí výběrového souboru tím, že se žádná škola neúčastní současně pilotáže i hlavního šetření. Konečně uvedme, že v případě šetření ICCS výběrový soubor škol, žáků a učitelů vytváří ACER.